Wijkakkoord Overvecht

Inhoudsopgave

1. Partners van het Wijkakkoord Overvecht 2

2. Het Wijkakkoord Overvecht 4
   - 2.1 Urgentie 4
   - 2.2 Doel 5
   - 2.3 Scope 6
   - 2.4 Raakvlakken 7
   - 2.5 Relatie met bestaand beleid 8

3. Samenwerking 9
   - 3.1 Samenwerkingspartners en hun rol 9
   - 3.2 Samenwerkingsprincipes 12
   - 3.3 Samenwerkingsafspraken 13

4. Organisatie en communicatie 19

5. Monitoring en bijstelling 22

6. Bronnenlijst 23

In het Wijkakkoord Overvecht leest u langjarige samenwerkingsafspraken tussen de gemeente Utrecht, twee bewonersorganisaties en de projectontwikkelaars, beleggers en woningbouwcorporaties uit de Werkplaats Overvecht. Met het Wijkakkoord Overvecht spreken zij als partners een inspanningsverplichting af voor het bereiken van de ambities en doelstellingen voor de wijk Overvecht. De partners willen samen de schouders eronder zetten, elkaar versterken en vaart maken met integrale wijkverbeteringen. Dit gaat om fysieke verbeteringen voor wonen, openbare ruimte en groen, voorzieningen, mobiliteit en wijkeconomie. Het Wijkakkoord gaat uit van de huidige en toekomstige beleidskaders van de gemeente Utrecht. Andere partijen die ook als partners willen bijdragen aan Overvecht kunnen zich in overleg aansluiten bij de samenwerking.

1. Partners van het Wijkakkoord Overvecht

Met het sluiten van dit akkoord verbinden partijen zich als partners aan het realiseren van de ambities en inzet van het Wijkakkoord Overvecht. Op dit moment zijn de deelnemende partijen de gemeente Utrecht, de bewonersorganisaties Bewonersplatform Overvecht en Wijkplatform Overvecht, de projectontwikkelaars AM, BPD, ERA Contour en Heijmans, de beleggers Amvest, Syntrus Achmea en Wonam en de woningbouwcorporaties Bo-Ex, Mitros en Portaal. Deze projectontwikkelaars, beleggers en woningbouwcorporaties zijn allen onderdeel van de Werkplaats Overvecht. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Provincie Utrecht hebben naast de partijen die tekenen ook hun steun uitgesproken voor dit Wijkakkoord. Zij doen dit middels een separate adhesieverklaring.

Wethouder Diepeveen,
Wethouder Verschuure
Gemeente Utrecht

Ad Tourné
Secretaris
Bewonersplatform Overvecht

Els Wegdam
Voorzitter
Wijkplatform Overvecht

Marien Kleinjan
Directeur Ontwikkeling Midden
AM

Esther Agricola
Regiodirecteur Noord-West
BPD Ontwikkeling BV

Bianca Seekles
Directievoorzitter
ERA Contour

Michiel Jongmans
Directeur
Heijmans Vastgoed BV

Maarten Janssen
Directeur Projecten
Amvest

Barbara Greeven
Hoofd acquisitie regio midden
Syntrus Achmea

Robert Kohsiek
Directeur
Wonam

Marije Eleveld
Directeur-bestuurder
Bo-Ex

Henk Peter Kip
Directievoorzitter
Mitros

Reijndert-Jan Spits
Manager Volkshuisvesting
Portaal

Ondertekend op 1 februari 2022

2. Het Wijkakkoord Overvecht

2.1 Urgentie

Utrecht Overvecht is een typische naoorlogse wijk. Wonen en werken zijn er gescheiden en de woningvoorraad is eenzijdig opgebouwd. De wijk worstelt met meervoudige problematiek. De leefbaarheid van de wijk is niet op peil in vergelijking met andere wijken in Utrecht. Te denken valt aan kansenongelijkheid, een toename van de concentratie van kwetsbare bewoners, criminaliteit en een weinig duurzaam en ongezond leefmilieu. De wijk heeft echter ook veel kracht en potentie. Er zijn veel buurtinitiatieven en er is veel groen en ruimte (uit: Regio Deal Vitale Wijken, 2020). Overvecht is ook één van de 16 wijken die meedoen in het programma van Binnenlandse Zaken voor wijkverbetering (het programma leefbaarheid en veiligheid).

Er zijn veel verschillende partijen die in Utrecht Overvecht al werken aan wijkverbetering door diverse activiteiten in het fysieke domein. Structurele samenwerking tussen alle partijen is er echter nog niet, waardoor het niet altijd duidelijk is welke rol een partij vervult, er niet altijd samenhang is en overzicht mist. De partners van het Wijkakkoord merken dat het met hun huidige separate inzet onvoldoende lukt om de wijkverbetering te realiseren die nodig is in Overvecht. Zij zien dat het essentieel is om nu aan wijkverbetering te werken. Daarnaast is er momentum. We bevinden ons in een economisch positieve situatie, er is recent een aantal rijkssubsidies aan Overvecht toegekend en de corporaties in Overvecht hebben enkele investeringsbesluiten genomen. Daarom willen de partners met dit akkoord gezamenlijk een impuls geven aan een integrale wijkverbetering door diverse fysieke ingrepen.

Definitie van wijkverbetering

Wijkverbetering heeft ten doel ervoor te zorgen dat huidige en nieuwe Overvechters het beter krijgen: ze worden gezonder, gelukkiger, krijgen meer kansen en ervaren minder sociale problematiek en krijgen een betere sociaaleconomische positie.

Kader 1: definitie van wijkverbetering voor het Wijkakkoord Overvecht.

Het Wijkakkoord is een nadere uitwerking van het Stadsakkoord Wonen en van Samen voor Overvecht (2019). Deze laatste is de integrale wijkaanpak voor Overvecht die is ontwikkeld door de gemeente Utrecht samen met bewoners, professionals en ondernemers. Het Wijkakkoord focust op fysieke ingrepen om zo bij te dragen aan wijkverbetering. Met de inzet vanuit dit Wijkakkoord leveren de partners hun bijdrage aan de ambities van Samen voor Overvecht (zie kader 2). Dat betekent dat partijen bij fysieke ingrepen zich ook inzetten op de diverse sociale ambities uit Samen voor Overvecht met het oog op wat de wijkverbetering voor elke Overvechter moet opleveren. Zie hierna ook hoe alle partijen hun rollen nader invullen.

Ambities Samen voor Overvecht

- Plezierig wonen in een meer gemengde wijk
- Perspectief voor de jeugd versterken
- Veilige buurten
- Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat
- Meedoen & ondernemen

Kader 2: ambities van Samen voor Overvecht (2019).

2.2 Doel

Het doel van dit Wijkakkoord is om samen de schouders eronder te zetten, elkaar te versterken en beter met elkaar te werken aan de integrale wijkverbetering in Utrecht Overvecht. Dit doel wordt bereikt door concreet te maken wat ieders rol is in deze samenwerking en langjarige, gezamenlijke afspraken te maken over de wijze van samenwerken. “Om écht een bijdrage te leveren aan wijkverbetering, hebben de partners elkaar nodig. Onze inzet als afzonderlijke organisaties is niet genoeg”. De partners vinden het belangrijk vaart te maken met verbeteringen in de wijk en leggen prioriteit bij wijkverbetering in Overvecht.

Een betere samenwerking begint met het leveren van een bijdrage aan wijkverbetering. Om dit concreet te maken, is hieronder voor 5 thema's beschreven wat wordt verstaan onder het leveren van een bijdrage aan wijkverbetering.

- **Wonen:** realiseren van een grotere en meer gemengde woningvoorraad. Een meer gemengd aanbod zorgt ervoor dat het aandeel kwetsbare bewoners afneemt, een positieverbetering voor bewoners optreedt, een wooncarrière binnen de wijk mogelijk is, sociale veiligheid toeneemt en allerlei doelgroepen van een passende woonruimte worden voorzien. Een middel daarvoor is bijdragen aan de ambitie van de gemeente om tot 2040 minimaal 5000 woningen toe te voegen in Overvecht bovenop de 1800 woningen vanuit het Meerjarenperspectief Ruimte (2021) die al in voorbereiding of uitvoering zijn. Zoals beschreven in de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU 2040) gaat het om ca. 2000 woningen in het centrumgebied, 1000 in het stationsgebied, 500 in Overvecht zuid en 1500 in Overvecht noord. De focus ligt daarbij op het diversifiëren van het woningaanbod middels nieuwbouw (sociaal, middenhuur en koop). De bewonersorganisaties verbinden zich niet a priori aan deze aantallen. Daarover volgt participatie zoals ook in dit Wijkakkoord nader toegelicht. Zo bieden de partners het hoofd aan de bevolkingsgroei van Utrecht en Overvecht (zie RSU 2040, 2021).
- **Openbare ruimte en groen:** investeren in de kwaliteit van de openbare ruimte en het versterken van de groenstructuur. Het versterken van de groenstructuur is nodig en kan samengaan met de verdichting die nodig is in Overvecht en kan daarmee ook bijdragen aan de kwaliteit van de wijk (zie RSU 2040, 2021). Hiermee maken de partners plek voor ontmoeting, beweging en recreatie. De focus ligt daarnaast op het vergroten van de veiligheid van de openbare ruimte en klimaatadaptatie. Het nog te maken Raamwerk Openbare Ruimte en Groen zal ook onderdeel gaan uitmaken van de kaders van dit Wijkakkoord.

- **Voorzieningen**: toevoegen van voorzieningen die aansluiten bij de wensen van de huidige en toekomstige Overvechters. Het gaat hierbij met name om commerciële voorzieningen zoals winkels en maatschappelijke voorzieningen voor o.a. sport, onderwijs, zorg en cultuur (zie RSU 2040, 2021).
- **Mobiliteit**: uitvoeren van mobiliteitsmaatregelen, inclusief OV, die zorgen voor een grotere leefbaarheid van Overvecht. Hierbij gaat het o.a. om het aantrekkelijker maken van wandelen en fietsen door de verkeersveiligheid te vergroten (door middel van 30km/h inrichting) en het fietsnetwerk te versterken. Ook gaat het om het minimaliseren van geluidsoverlast, fijnstofbelasting en drukte door het verminderen van het aantal auto's dat door Overvecht rijdt . Dit heeft een belangrijk raakvlak met de ontwikkelingen rondom de Noordelijke Randweg Utrecht. Het Mobiliteitsplan 2040 en de inhoudelijke uitwerking voor Overvecht van de RSU 2040 en het Mobiliteitsplan 2040 zullen ook onderdeel gaan uitmaken van de kaders van dit Wijkakkoord.
- **Wijkeconomie**: versterken van de wijkeconomie door het creëren van werkgelegenheid en werkruimte. Dit door o.a. te zorgen voor leer-werkplekken in de bouw en ruimte voor werk en ondernemerschap te realiseren in onder meer de plinten van nieuwe en (waar mogelijk) bestaande woningbouwcomplexen.

De partners willen bovenstaande doelen in samenhang met elkaar benaderen. Zo is het ontwikkelen van wonen gekoppeld aan openbare ruimte en groen en heeft mobiliteit weer effect op de inzet van het openbaar gebied.

2.3 Scope

Door dit Wijkakkoord Overvecht te ondertekenen leveren de partners een inspanningsverplichting en laten commitment op het bereiken van de ambities en doelstellingen zien. Een resultaatverplichting is er niet. Partners wijken niet af van de afspraken uit dit Wijkakkoord zonder onderbouwing aan elkaar en zonder elkaar te hebben geconsulteerd en geïnformeerd.

Kaart 1: het plangebied.

De looptijd van het Wijkakkoord is 20 jaar. We gaan uit van een langjarige samenwerking gezien de lange doorlooptijd die nodig is voor wijkverbetering. Dit betekent dat de partners een lange termijn relatie aangaan waarin zij de ambitie hebben om samen te werken in voor- en tegenspoed. Om in die 20 jaar up-to-date te blijven, wordt het Wijkakkoord tweemaal per jaar geëvalueerd en bijgesteld. Op deze momenten reflecteren de partners op de gestelde doelen en de wijze van samenwerking. Het Wijkakkoord staat open voor alle partijen die willen bijdragen aan wijkverbetering middels fysieke ingrepen in Overvecht. Zij kunnen zich aansluiten als partner, waarmee zij zich committeren aan de samenwerkingsprincipes en -afspraken in het Wijkakkoord en eventuele verbetermogelijkheden kunnen aandragen.

Het plangebied van het Wijkakkoord omvat geheel Overvecht, inclusief het bedrijventerrein, het gedeelte van het Noorderpark op grondgebied van de gemeente Utrecht, centrumgebied en station. Het leidende principe is dat de partners van het wijkakkoord met elkaar samenwerken aan de ontwikkeling van Overvecht, mits dat mogelijk is (grond is niet in eigendom van een derde partij en de benodigde kennis is voorhanden bij partners).

2.4 Raakvlakken

Een aantal beleidsmatige ontwikkelingen heeft grote invloed op Overvecht, maar valt buiten de scope van het Wijkakkoord. Het gaat hierbij om grote ontwikkelingen met een andere scope en/of waarvoor al samenwerkingen zijn ingericht en waarbij soms andere partners betrokken zijn.

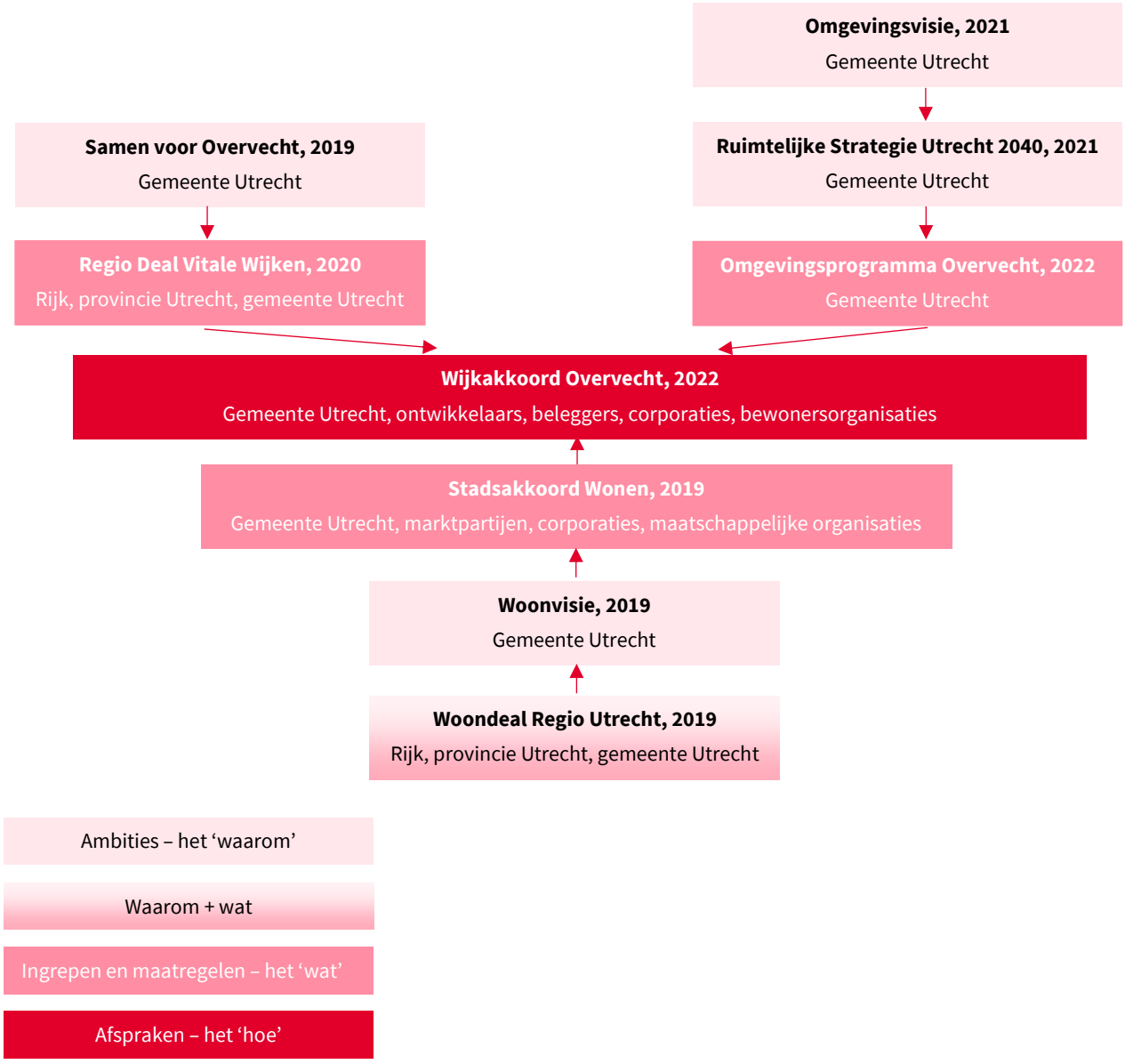
- **Noordelijke Randweg Utrecht (NRU)**: de gemeente Utrecht, het Rijk en provincie Utrecht willen de NRU vernieuwen. Hiermee willen ze de oversteekbaarheid, leefbaarheid en bereikbaarheid van Overvecht versterken. De keuzes die uiteindelijk gemaakt worden voor de NRU hebben grote invloed op Overvecht. Dit proces kent eigen samenwerkingen en overleggen. Op dit moment vinden gesprekken plaats over het vervolg van het project.
- **Overvecht-Noord Aardgasvrij**: de gemeente Utrecht wil een duurzame stad zijn en heeft zichzelf daarom ten doel gesteld Overvecht-Noord in 2030 geheel van het gas af te hebben gekoppeld. De ontwikkelingen rondom Overvecht-Noord Aardgasvrij bieden meekoppelkansen voor wijkverbetering. Echter, de primaire focus ligt hier niet. De partners waarmee de gemeente werkt aan Overvecht-Noord Aardgasvrij zijn de corporaties Mitros, Bo-Ex en Portaal, netwerkbeheerder Stedin en energiecoöperatie Energie-U. Dit proces loopt sinds 2017 en kent een eigen samenwerking en overleggen.

De partners volgen bovenstaande ontwikkelingen actief en informeren elkaar over initiatieven. Waar nodig trekken ze samen op of stemmen ze af hoe ze contact zoeken met de betrokken van deze raakvlakken. Daarnaast zijn er meer processen die buiten de scope van het wijkakkoord vallen, zoals al lopende projecten van andere initiatiefnemers en werkzaamheden voor dagelijks beheer en onderhoud. Wanneer hier kansen uit komen, zoeken de partners de samenwerking op met deze raakvlakken.

2.5 Relatie met bestaand beleid

Het Wijkakkoord staat niet op zichzelf. Het Wijkakkoord sluit aan bij eerder gemaakte afspraken over ontwikkeling en wijkverbetering in Overvecht, te weten de wijkaanpak Samen voor Overvecht (2019), de Woondeal Regio Utrecht (2019), het Stadsakkoord Wonen (2019), het Mobiliteitsplan 2040 (2021) en de brede Regio Deal Vitale Wijken (2020). Hoe deze documenten zich tot elkaar verhouden is gevisualiseerd in navolgend overzicht.

De kaders en uitgangspunten voor fysieke ontwikkeling in Overvecht worden bepaald door het gemeentelijk beleid. Beleidsdocumenten die hierbij de grootste rol spelen, zijn de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (2021), de Woonvisie (2019) en het Omgevingsprogramma Overvecht dat in 2022 wordt vastgesteld.

Figuur 1: relatie van het Wijkakkoord Overvecht met bestaand beleid.

3. Samenwerking

3.1 Samenwerkingspartners en hun rol

De partners van het Wijkakkoord zijn de gemeente Utrecht, de ontwikkelaars, corporaties en beleggers uit de Werkplaats Overvecht, het Wijkplatform, het Bewonersplatform, de provincie Utrecht en het ministerie van BZK. Al deze partijen zijn vanuit hun eigen rol en belang betrokken bij wijkverbetering in Overvecht en komen elkaar daar tegen. Hieronder wordt per partij aangegeven wat de rollen en belangen per partij zijn.

Gemeente Utrecht

De gemeente Utrecht is de initiatiefnemer voor dit Wijkakkoord. Wijkverbetering in Overvecht heeft voor de gemeente hoge prioriteit. Het belang van de gemeente is het realiseren van een aangename woonomgeving voor al haar inwoners, waaronder die van Overvecht. Door deelname aan dit Wijkakkoord wil de gemeente ervoor zorgen dat de partners slagvaardiger met elkaar kunnen werken aan wijkverbetering.

De gemeente vervult verschillende rollen als het gaat om fysieke ingrepen:

- **Stimulerend/ faciliterend***:* de gemeente stimuleert marktpartijen actief om te komen met initiatieven voor ruimtelijke ontwikkeling. Ze neemt hierbij een faciliterende en samenwerkende rol in. Dit houdt in dat ze al vroeg in het proces samen met de initiatiefnemer nadenkt over de kansen van een initiatief en hoe deze het beste aan kan sluiten op gemeentelijk beleid.
- **Kaderstellend**: de gemeente is verantwoordelijk voor het opstellen van beleidskaders en het prioriteren van opgaven en gemeentelijke ambities. Voorbeelden van beleidskaders die gelden voor Overvecht zijn de Omgevingsvisie (2021), de RSU 2040 (2021), de Woonvisie (2019) en de participatieleidraad (2021). Prioriteren van de opgaven gebeurt via het Omgevingsprogramma Overvecht (vanaf 2022).
- **Regisserend**: de gemeente zal vanuit de kaderstellende rol ook de regie voeren op het realiseren van de beleidsdoelen in Overvecht. Zo zal zij onder meer helderheid verschaffen over de plannen en prioritering van projecten in Overvecht.
- **Toetsend**: de gemeente toetst vanuit haar rol als bevoegd gezag of initiatieven voor ruimtelijke ontwikkeling passen binnen de kaders en prioritering. Alleen in dat geval krijgt een initiatiefnemer de mogelijkheid zijn initiatief verder te ontwikkelen.
- **Uitvoerend**: de gemeente realiseert en onderhoudt een groot deel van de openbare ruimte en enkele voorzieningen.
- **Informerend**: de gemeente zal vanuit haar publiekrechtelijke rol de betrokken partijen informeren over voorgenomen initiatieven en projecten en zorgt voor een overzicht van deze initiatieven en projecten. In dit kader gaat de gemeente ook een omgevingsmanager aanstellen die zich met alle participaties van de projecten in Overvecht gaat bezighouden en voor de coördinatie en samenhang aanspreekpunt is.

De gemeente wil helder uitdragen wat haar rol is op bepaalde momenten binnen initiatieven en ontwikkelingen.

Werkplaats/ projectontwikkelaars: Heijmans, ERA Contour, BPD en AM

Projectontwikkelaars nemen het initiatief voor integrale ruimtelijke ontwikkelingen in Overvecht. Dit doen ze om hiermee een bijdrage te kunnen leveren aan de kwaliteit van leven van de huidige en toekomstige Overvechter. De projectontwikkelaars Heijmans, ERA Contour, BPD en AM streven bij hun ontwikkelplannen naar een hoogwaardige stedenbouwkundige kwaliteit. Ze moeten in hun plannen ook rendement maken om de plannen te kunnen bekostigen en te kunnen investeren in de openbare ruimte. De projectontwikkelaars die deelnemen aan het Wijkakkoord zijn allen onderdeel van de Werkplaats Overvecht (zie kader 3 voor een omschrijving van de Werkplaats Overvecht).

Woningcorporaties (ook actief in de Werkplaats): Mitros, Bo-Ex en Portaal

De woningcorporaties Mitros, Bo-Ex en Portaal zijn eigenaar van meer dan twee derde van de woningen in Overvecht. De corporaties zijn mede daarom voor de zeer lange termijn aan Overvecht verbonden als eigenaar, ontwikkelaar en als beheerder. Het doel van de corporaties is het realiseren van goed wonen voor mensen met een laag inkomen. Hun kerntaak is daarbij wonen, maar corporaties kijken ook — binnen de wettelijke kaders — naar aspecten als sociale structuur, gezondheid, bereikbaarheid en veiligheid. Daarnaast nemen corporaties ook zelf initiatieven om te ontwikkelen en hebben zij in de wijk een belangrijke taak in het beheer van hun vastgoed. De woningen van de corporaties worden momenteel op grote schaal door hen gerenoveerd.

De corporaties zien door strengere toewijzingsregels een instroom van meer kwetsbare bewoners, waardoor de gemiddelde sociaaleconomische status van de bewoners van Overvecht daalt. Sociale problematiek neemt daardoor sterk toe. Deelname aan de Werkplaats Overvecht is voor hen een middel om samen te werken met ontwikkelaars en beleggers om zowel nieuwe sociale huurwoningen als woningen in het midden- en hoge segment te realiseren. Dit is voor de corporaties de manier om de negatieve trend te keren, de leefomstandigheden voor iedereen in de wijk te verbeteren.

Werkplaats/ beleggers: Amvest, Syntrus Achmea, BPD woningfonds en Wonam

De rol van de beleggers lijkt op die van de projectontwikkelaars, met als toevoeging dat beleggers zich focussen op het middenhuur segment en het vastgoed dat zij ontwikkelen of laten ontwikkelen in bezit willen houden. De beleggers zijn daardoor langdurig verbonden met de wijk waarin zij ontwikkelen en hebben middels de waarde van hun vastgoed baat bij positieve ontwikkelingen in de wijk. Amvest, Syntrus Achmea, BPD Woningfonds en Wonam zijn allen aangesloten bij de Werkplaats Overvecht omdat zij zich voor langere tijd willen committeren aan de wijkverbetering in Overvecht.

De Werkplaats Overvecht

De Werkplaats Overvecht bestaat uit bovenstaande maatschappelijk betrokken woningcorporaties, projectontwikkelaars en beleggers die zich voor de lange termijn committeren aan wijkverbetering voor Overvecht. De partijen uit de Werkplaats willen bovenal bijdragen aan de ambitie om plezierig te wonen in een meer gemengde wijk, hebben de intentie een groot deel van de woningbouwopgave voor Overvecht op zich te nemen en met de wijze waarop ze dit doen een grote positieve bijdrage te leveren aan wijkverbetering. Door deelname aan het Wijkakkoord willen de partijen doeltreffender aan de slag met integrale gebiedsontwikkelingen die zorgen voor gezonde en gelukkige bewoners in een meer gemengde wijk. De partijen kennen Overvecht goed en werken in een aantal ontwikkelingen al succesvol samen met de gemeente.

Kader 3: rolbeschrijving van de Werkplaats Overvecht.

Bewonersorganisaties: Wijkplatform Overvecht en Bewonersplatform Overvecht

Het Wijkplatform Overvecht en Bewonersplatform Overvecht zijn twee bewonersorganisaties die zich inzetten voor een leefbaar en sociaal Overvecht. Ze zijn al jarenlang nauw betrokken bij ruimtelijke ontwikkelingen in Overvecht. Het Wijkplatform focust voornamelijk op goede inspraak en participatie. Het Bewonersplatform maakt ook eigen visies en brengt ideeën in bij de ontwikkelingen. Door deelname aan dit akkoord willen de bewonersorganisaties de stem van bewoners in wijkverbetering vergroten. Beide organisaties hebben een ander karakter dan de professionele partijen van dit akkoord. De bewonersorganisaties verbinden zich wel aan het proces, het doel en de afspraken, maar niet a priori aan de inhoud van initiatieven en plannen zoals de andere partijen dat doen.

Binnen het Wijkakkoord vervullen de bewonersorganisaties meerdere rollen:

- **Inhoudelijk voorportaal** : vanwege hun jarenlange betrokkenheid en kennis van de wijk en haar bewoners, kijken de bewonersorganisaties vroegtijdig met een brede en inhoudelijke blik mee met plannen. Ze kunnen hier aandachtspunten in meegeven en aangeven waar ze vanuit bewoners enthousiasme of tegenstand verwachten. Ook kunnen de bewonersorganisaties inhoudelijk reageren op initiatieven en plannen.
- **Procesmatige scherptebrenger voor participatie**: de bewonersorganisaties denken bij ruimtelijke ontwikkelingen aan de voorkant mee over de inrichting van het participatieproces. Ook gaan ze achteraf na of dit proces goed is verlopen en of helder is onderbouwd wat met de inbreng van bewoners is gedaan en waarom het al dan niet wordt meegenomen.
- **Verbinder naar andere netwerken in de wijk:** het Bewonersplatform en Wijkplatform hebben een groot netwerk van bewoners, ondernemers en andere relevante organisaties. Zij benutten dit netwerk om signalen op te halen en kunnen hen in contact brengen met de partners.

Input en betrokkenheid van de bewonersorganisaties is nooit een vervanging van participatie met alle bewoners van Overvecht, maar een mogelijkheid om de participatie waardevoller in te richten en daarmee betere plannen te maken voor Overvecht en haar bewoners. Andere bewonersorganisaties zijn ook welkom zich aan te sluiten bij het Wijkakkoord. In dat geval wordt gekeken of bovenstaande rolbeschrijving ook voor hen voldoet of aangevuld dient te worden.

Provincie Utrecht

De provincie zet zich via de Woondeal Regio Utrecht (2019) en Regio Deal Vitale Wijken (2020) in voor leefbare, veilige, gezonde en groene wijken met gelijke kansen voor iedereen. Overvecht heeft hierbij grote aandacht van de provincie. De provincie neemt daarin per project een andere rol in: het delen van kennis en expertise, aanjagen en faciliteren, verbreden en verbinden en versterken van projecten middels financiële instrumenten. Thema's waarop de provincie kan inzetten, zijn o.a. inrichting van de openbare ruimte, groen, biodiversiteit, klimaatadaptatie, veiligheid, bereikbaarheid, gezond leefomgeving, versnelling van de woningbouw en arbeidsparticipatie.

Het Rijk

Het Rijk is actief betrokken bij wijkverbetering in Overvecht, o.a. via de Woondeal Regio Utrecht (2019) en de Regio Deal Vitale Wijken (2020). Overvecht is daarnaast één van de 16 stedelijke vernieuwingswijken uit het landelijke programma Leefbaarheid en Veiligheid. Recent is ook bekend geworden dat Overvecht één van de wijken is die een bijdrage krijgt uit de Woningbouwimpuls. Het ministerie van BZK ziet vooral vanuit de Woondeal een duidelijke link met het Wijkakkoord Overvecht. De Woondeals zijn twee jaar geleden opgezet als strategische documenten met plannen en locaties voor woningbouw. Komende jaar wordt overgegaan op uitvoering. De focus van het ministerie van BZK ligt daarbij op het vervullen van randvoorwaarden en oplossen van knelpunten om woningen te kunnen realiseren. Het ministerie van BZK ziet dit Wijkakkoord als goed voorbeeld van samenwerking dat bijdraagt aan de realisatie van woningen.

Het ministerie van BZK staat positief tegenover de doelstellingen uit het wijkakkoord wat betreft de integrale aanpak om woningen toe te voegen en de leefbaarheid in Overvecht te verbeteren. Het kabinet was gedurende het opstellen van het Wijkakkoord langere tijd demissionair, waardoor het voor de minister van BZK lastig is om dit akkoord te ondertekenen. In het nieuwe Coalitieakkoord 2021-2025 dat in december is gepubliceerd heeft het thema wonen wel een voorname rol. Het voorstel is daarom om de rol van het Rijk/ministerie van BZK na ingang van de nieuwe regeerperiode opnieuw te bekijken.

3.2 Samenwerkingsprincipes

De partners van het Wijkakkoord volgen de onderstaande samenwerkingsprincipes. Deze bouwen voort op de samenwerkingsprincipes van Samen voor Overvecht (2019) en het Stadsakkoord Wonen (2019). Deze principes hanteren ze bij alle projecten die we samen ontwikkelen en de maatregelen die ze nemen om de integrale wijkverbetering te realiseren.

1. **We hebben elkaar nodig** om onze doelen omtrent wijkverbetering waar te maken. We gaan hierbij uit van wederkerigheid: iedere partner levert een passende actieve bijdrage.
2. **We zijn transparant** in onze belangen en uitgangspunten en hebben respect voor elkaars rol, bevoegdheden en financiële mogelijkheden.
3. **We benaderen wijkverbetering integraal**; onze inzet moet bijdragen aan meerdere ambities van Samen voor Overvecht (2019) en meerdere doelen van het Wijkakkoord.

4. **We zetten het perspectief van (toekomstige) bewoners centraal**, daarom werken we vanaf de start van ieder project samen met bewoners.
5. **We benaderen onze samenwerking als een groeiproces**. We zoeken naar creatieve en onconventionele manieren om met elkaar samen te werken en proberen nieuwe dingen uit. Fouten maken mag en bespreken we met elkaar.
6. **We dragen de kracht van de wijk en onze resultaten met trots uit.**
7. **We dragen met onze inzet bij aan een woningmarkt in balans en gezond stedelijk leven voor iedereen.**

De partners onderschrijven deze principes en onderstaande afspraken in voor- en tegenspoed. Zij hebben enerzijds de ambitie om met elkaar in Overvecht te investeren in tijden dat dit economisch mogelijk is en anderzijds elkaar te helpen en Overvecht te verbeteren in tijden dat het economisch minder gaat.

3.3 Samenwerkingsafspraken

De afspraken uit het Stadsakkoord Wonen blijven geldig en zijn daarom niet nogmaals overgenomen in dit Wijkakkoord. Het Wijkakkoord draagt daarmee bij aan de speerpunten uit het Stadsakkoord Wonen, zoals een blijvend hoog bouwtempo, gemengde wijken, vernieuwing van de sociale woningvoorraad, een inhaalslag in het middensegment, een betere woningdifferentiatie en meer doorstroming. Onderwerpen als de samenwerkingsprincipes en de escalatieladder zijn hier op vergelijkbare wijze uitgewerkt. Daarnaast bevat het Wijkakkoord een aantal wijkspecifieke afspraken zoals hoe er ruimte gegeven wordt aan nieuwe initiatieven, hoe de participatie bij projecten wordt ingericht en hoe partners eventuele geschillen zorgvuldig escaleren.

Ruimte voor fysieke ontwikkeling

De partners van het Wijkakkoord werken aan wijkverbetering middels fysieke ontwikkelingen. Zowel de gemeente als ontwikkelende partijen en bewoners kunnen hier het initiatief voor nemen. Welke ruimte er is voor realisatie van initiatieven, hangt af van de initiërende partij, locatie van het initiatief en inhoud van het plan. Mogelijkheden volgens staand beleid zijn:

- **Ontwikkeling op grond van de gemeente:** wanneer de gemeente een plan heeft voor ontwikkeling op gemeentegrond, selecteert ze een partner om dit te realiseren. Over het algemeen kiest de gemeente voor een openbare selectieprocedure met voorafgaande voorselectie. Deelname aan de voorselectie staat open voor iedereen (Utrechts Selectiebeleid bij gronduitgifte, 2021).
- **Initiatief van een ontwikkelende partij op eigen grond:** wanneer een ontwikkelende partij een voorstel doet voor een gebied waarop zich al bezit van deze partij bevindt, heet dat een projectvoorstel. Dit gebeurt voornamelijk wanneer corporaties hun bezit in samenwerking met een ontwikkelaar of belegger willen herontwikkelen. Bij een projectvoorstel bepaalt de gemeente de bouwenvelop en het stedenbouwkundig plan. Binnen deze kaders mag de initiatiefnemer een plan ontwikkelen (Utrechts planproces voor complexe ruimtelijke projecten, 2019).
- **Initiatief van een ontwikkelende partij op gemeentegrond:** wanneer een ontwikkelende partij een initiatief heeft voor ontwikkeling op gemeentegrond, wordt dat een *unsollicited proposal* genoemd. Indien het plangebied van het *unsollicited proposal* zich op gemeentegrond bevindt, niet al in planvoorbereiding is

en niet op een 'strategische locatie' ligt, kan de gemeente dit initiatief mogelijk maken door grond één-op-één aan de ontwikkelende partij te gunnen. Initiatieven voor één-op-één uitgifte moeten passen binnen de juridische kaders, marktconform zijn en een aantoonbaar inhoudelijke meerwaarde voor de stad hebben (Utrechts Selectiebeleid bij gronduitgifte, 2021). Het leveren van een bijdrage aan wijkverbetering ziet de gemeente Utrecht als inhoudelijke meerwaarde en kan daarom een reden zijn om één-op-één te gunnen. [1]

- **Initiatief van bewoners of andere niet-professionele belanghebbenden:** wanneer bewoners of andere niet-professionele belanghebbenden (bijvoorbeeld bewonersorganisaties) een initiatief voor ontwikkeling hebben, volgen ze in principe het normale ontwikkelproces zoals dat ook geldt voor andere partijen. De partners van het Wijkakkoord zoeken in de komende tijd of hier bijzondere afspraken nodig zijn.

De volgende afspraken zijn een aanvulling op het staand beleid, specifiek voor Overvecht:

- **Deelname aan het Wijkakkoord door andere initiatiefnemers:** iedere partij die een initiatief wil gaan ontwikkelen in Overvecht wordt uitgenodigd om aan dit Wijkakkoord deel te nemen en de afspraken te onderschrijven en te tekenen. Op deze manier wordt gewaarborgd dat ontwikkelprocessen op een eenduidige manier verlopen.
- **Ontwikkeling van 'strategische locaties'**: de gemeente Utrecht betrekt de partners van de Werkplaats bij de ontwikkeling van een stedenbouwkundige visie voor de 'strategische locaties' in Overvecht. Ze houdt de regie hierbij zelf in handen. Strategische locaties zijn het stationsgebied, het centrumgebied en het Einsteinkwartier. Het stationsgebied is één van de knooppunten waarbij de gemeente inzet op verdichting en verbetering van de mobiliteit. De gemeente wil bij deze knooppunten de regie in eigen handen houden en heeft daarom het beleid *unsollicited proposals* daar niet toe te staan (RSU, 2021). Het selecteren van een ontwikkelende partij op deze locaties doet de gemeente over het algemeen middels een openbare aanbesteding met voorselectie. Naast de partners van het Wijkakkoord kunnen ook andere partijen zich voor deze voorselectie aanmelden, waarna de gemeente er op basis van vooraf gestelde criteria een aantal selecteert. De gemeente stelt het leveren van een bijdrage aan wijkverbetering altijd op als één van deze criteria. In enkele gevallen kiest de gemeente voor een meervoudige onderhandse gunning. Ook hier is het leveren van een bijdrage aan wijkverbetering één van de criteria op basis waarvan partijen uitgenodigd worden om deel te nemen aan de tender.
- **Ontwikkeling van gemeentelijk vastgoed:** Indien de gemeente locaties niet zelf ontwikkelt, dan zal zij bij de plannen voor de ontwikkeling van gemeentelijk vastgoed als eerste de partners van het Wijkakkoord vragen in welke mate er interesse is en wat de ontwikkelmogelijkheden zijn. De gemeente zal dit proces per project transparant beschrijven en uitwerken. Denkbaar is dat één van de partners deze plannen verder ontwikkelt.
- **(Grond)opbrengsten investeren in de wijk:** de partners streven ernaar om (grond-)opbrengsten vanuit nieuwbouw te investeren in openbare ruimte en voorzieningen in de wijk. De gemeente heeft hier zelf beperkte middelen voor. Middels nieuwbouw genereert de gemeente (grond-)opbrengsten waarmee ze deze investeringen kan doen. Hiervoor is instemming van de Raad nodig. Zo ontstaat een positief

[1] In dit Wijkakkoord is nog geen rekening gehouden met de effecten van de uitspraak van de Hoge Raad in de zaak Montferland op 26 november 2021. Deze uitspraak kan effect gaan hebben op het Utrechts Selectieproces (USP) en daarmee op onderdelen van dit hoofdstuk, zoals *unsollicited proposals* en 1-op-1 of meervoudig onderhands gunnen.

mechanisme: de nieuwbouw is onderdeel van de wijkverbetering en genereert de middelen voor de andere onderdelen van de wijkverbetering. Andersom geldt ook: geen nieuwbouw betekent minder grondopbrengst en betekent minder extra investeringen.

Participatie bij initiatieven

Het doel van participatie is bewoners en andere belanghebbenden zeggenschap en eigenaarschap geven over ontwikkelingen in hun leefomgeving die invulling geven aan de ambities voor Overvecht. Goede participatie is voor de partners van het Wijkakkoord daarom van groot belang; werken aan wijkverbetering doen ze uiteindelijk voor de bewoners van Overvecht. Tegelijk merken de partners dat het in Overvecht vaak lastig is om bewoners goed te bereiken en te betrekken bij participatie. Daarom is extra aandacht en inzet nodig voor het goed uitvoeren van participatie. Ze willen om deze reden nog verder gaan dan de standaard participatieprocessen om zo de beste participatie van Utrecht neer te zetten. Dat is een groeiproces: ze gaan met elkaar ervaren wat werkt en hoe ze kunnen blijven verbeteren. Daar hoort ook bij dat niet alles direct goed verloopt of dat ze soms iets proberen dat niet aanslaat. Wanneer iets niet goed gaat, bespreken ze dat op een constructieve manier met elkaar en zoeken ze naar manieren om het de volgende keer anders aan te pakken.

Basisproces

De partners volgen de participatieleidraad (2021) van de gemeente en de delen van de participatie- en communicatieleidraad (2021) van de Werkplaats die van toepassing zijn op initiatieven. Dit resulteert in onderstaand basisproces dat de partners voor iedere fysieke ontwikkeling volgen:

- **Opstellen participatieplan:** de initiatiefnemer zet een participatieplan op volgens de richtlijnen van de participatieleidraad (2021). De initiatiefnemer geeft hierin extra aandacht aan de methoden die gebruik gaan worden om bewoners te betrekken (het *hoe*) en de communicatie over de participatie. De initiatiefnemer overweegt daarbij in ieder geval het gebruik van de hieronder beschreven methoden en middelen. De focus ligt hierbij op het volgende:
  - Representativiteit en inclusiviteit. Dit houdt in dat de partners manieren zoeken om ook de bewoners en belanghebbenden die meestal niet gehoord worden te bereiken en hun reacties op te halen.
  - Verifieerbaarheid en navolgbaarheid. Dit houdt in dat helder is hoe de input uit de participatie is verwerkt en waarom iets wel of niet is meegenomen.
  - Heldere informatie. Dit houdt in dat bewoners feitelijke informatie krijgen over de plannen.
- **Aanscherpen participatieplan:** de initiatiefnemer scherpt het participatieplan aan samen met een werkgroep. Deze werkgroep vormt de initiatiefnemer zelf en bestaat uit in ieder geval 2 bewoners en 2 vertegenwoordigers van de bewonersorganisaties die partner zijn van het wijkakkoord. Het format wordt nog samen met de partners ontwikkeld en aan hen voorgelegd. Hiermee wordt een basis gelegd voor andere participatieplannen.
- **Participeren:** voor de daadwerkelijke participatie volgt de initiatiefnemer de participatieleidraad (2021), participatie- en communicatieleidraad (2021) en het aangescherpte participatieplan. De focus ligt op transparantie en heldere communicatie. Zorg dat deelnemers altijd weten waarvoor zij input leveren, wat hiermee gedaan gaat worden, wat de vervolgstappen zijn en wanneer de deelnemer weer iets hoort.

- **Reflecteren:** de initiatiefnemer reflecteert na afloop van de participatie met de werkgroep. De werkgroep kijkt hierbij naar het doorlopen proces (wie is betrokken en hoe? Hoe is dat teruggekoppeld) en het resultaat (wat is er uiteindelijk gedaan met de input?). De lessen hieruit neemt de initiatiefnemer mee in het participatieverslag en worden gedeeld met de partners van het Wijkakkoord. Indien de participatie een langere periode behelst of uit verschillende rondes bestaat, is het ook mogelijk de werkgroep tussentijds te consulteren. Zo kan de initiatiefnemer de verbetermogelijkheden al tijdens het proces meenemen.
- **Participatieverslag:** de initiatiefnemer stelt een participatieverslag op volgens de richtlijn van de participatieleidraad (2021). De focus ligt op toelichten *waarom* bepaalde input wel of niet is meegenomen. De initiatiefnemer zorgt ervoor dat dit participatieverslag terecht komt bij de bewoners, belanghebbenden en andere partijen die hebben geparticipeerd.
- **Inzichten en lessen:** de initiatiefnemer benoemt de inzichten en lessen uit het participatieproces en deelt deze met de partners van het Wijkakkoord. De initiatiefnemer maakt daarbij zo concreet mogelijk wat er in een volgend participatieproces beter kan en hoe dit te doen. Deze inzichten en lessen worden gebundeld en zijn op ieder moment te consulteren door de partners van het Wijkakkoord.

Methoden en middelen

Hieronder staan enkele methoden en middelen die de partners als waardevol beschouwen en daarom bij ieder participatieproces overwegen. Enkel met een gedegen onderbouwing passen ze onderstaande methoden en middelen niet toe.

- **Voorgesprek met bewonersorganisaties**: de initiatiefnemer gaat met de bij het Wijkakkoord betrokken bewonersorganisaties in gesprek over het initiatief. Dit gebeurt in vertrouwelijkheid. De bewonersorganisaties denken mee over de inhoud van het plan, het participatieproces en de te betrekken doelgroepen.
- **Integrale bespreking met de gemeente:** de initiatiefnemer legt zijn plan voor aan een afvaardiging van de verschillende afdelingen van de gemeente die betrokken zijn bij fysieke ontwikkelingen. Tijdens deze integrale bespreking geeft de gemeente mee waar het plan nog knelt met de bestaande kaders en denkt ze actief mee over mogelijkheden om hiermee om te gaan. Waar mogelijk geeft de gemeente ook al aan wat prioriteit heeft.
- **Dialoogavond:** het Wijkplatform organiseert regelmatig dialoogavonden waarbij een groot aantal bewoners met elkaar in gesprek gaan over een thema dat speelt in de wijk. De initiatiefnemer kan het Wijkplatform vragen een dialoogavond te organiseren waarin het initiatief besproken wordt met een brede groep bewoners. De kosten hiervan zijn voor de initiatiefnemer. Het Wijkplatform zal op basis van haar doelstellingen onafhankelijk de afweging maken of zij hieraan meewerkt en of dit past bij haar achterban.
- **Adviesgroep van bewoners**: de initiatiefnemer stelt voor de start van de participatie een adviesgroep op bestaande uit een diverse groep van bewoners. Deze adviesgroep denkt op meerdere momenten mee over de inhoud van het initiatief en de aanpak van de participatie. De langdurige betrokkenheid leidt tot diepgaande input voor de initiatiefnemer. De adviesgroep bestaat bij voorkeur uit bewoners die nog niet in de werkgroep van het desbetreffende initiatief actief zijn (zie het basisproces).

Projectoverstijgende informatie- en participatieavond

Het aantal ruimtelijke ontwikkelingen in Overvecht is groot. Om participatiemoeheid te voorkomen, stemmen de partners participatieprocessen op elkaar af. Ook gaan de partners samen bekijken om periodiek (ca. 2-3 x per jaar) een gezamenlijke, fysieke avond te organiseren waarop de bewoners geïnformeerd worden over de stand van zaken rondom diverse relevante ontwikkelingen. Projectspecifieke participatie kan ook op deze avond plaatsvinden. De invulling van deze avond vullen de partners per keer in. Zo kan het de ene keer over alle plannen in heel Overvecht gaan en de andere keer over een deelgebied of bepaald soort ontwikkeling. Deze projectoverstijgende informatie- en participatieavond leidt tot overzicht voor de bewoners en resulteert in een efficiencyslag voor initiatiefnemers en de gemeente.

De partners bekijken de mogelijkheid om ook andere trajecten in Overvecht, zoals de NRU en Overvecht-Noord Aardgasvrij, bij deze projectoverstijgende informatie- en participatieavond te betrekken. Voor het organiseren van deze avond, betrekken zij het Wijkbureau Overvecht en/ of de nog te benoemen omgevingsmanager.

Escalatie bij geschillen

Ook al werken de partners aan hetzelfde doel, bestaat er een kans dat er geschillen ontstaan. Om hiermee om te gaan en een slechte relatie of vertraging te voorkomen, wordt de volgende escalatieladder gevolgd:

Niveau	Gemeente	Marktpartij (ter indicatie)	Bewonersorganisatie
1	Projectmanager	Projectmanager	Bewonersorganisatie
2	Ruimtelijk regisseur	Manager afdeling	Bewonersorganisatie
3	Directeur	Regiodirecteur	Bewonersorganisatie
4	Wethouder	Directeur	Bewonersorganisatie
5	Raad (in uitzonderlijke gevallen)	Directeur	Bewonersorganisatie

Tabel 2: escalatieladder van het Wijkakkoord Overvecht.

De partners volgen hierbij de volgende uitgangspunten:

- Alle partners van het Wijkakkoord kunnen een geschil escaleren.
- De escalatie gebeurt in gezamenlijkheid. Dit betekent dat de partner die escaleert alle voor dit geschil relevante partners ervan op de hoogte stelt dat hij/zij wil gaan escaleren. Zo voorkomen de partners verrassingen en weet degene aan wie geëscaleerd wordt ook dat er sprake is van escalatie.
- Oplossing van het geschil gebeurt tussen de betrokken partners onderling. Zij bepalen onderling waarover ze het niet eens zijn (‘agree to disagree’). Zij benoemen hiervoor het onderwerp en de verschillende standpunten om te bepalen wat het geschil is. Dit schrijven zij samen op zodat er geen verschil is in informatie. Daarna kunnen de andere niveaus hierover spreken.
- Bij nieuwe plannen of voorstellen voor beleid streven partijen ernaar om anderen voldoende tijd te geven om te reageren en indien nodig te kunnen escaleren. Hoeveel tijd dit is, verschilt per plan/ voorstel. Het uitgangspunt is drie weken.
- Escalatie begint op een zo laag mogelijke trede van het escalatiemodel en volgt de niveaus van escalatie.
- Escalatie naar de Raad gebeurt enkel in uitzonderlijke gevallen. Wel is het mogelijk dat een partner van het Wijkakkoord met de Raad communiceert om zo een standpunt voor het voetlicht te brengen of aandacht te

vragen voor een bepaald onderwerp. Ook in deze gevallen stellen de partners elkaar op de hoogte van het standpunt. Bij dat soort communicatie is dus geen sprake van een geschil.

Als partner van het Wijkakkoord kunnen ook de bewonersorganisaties een geschil escaleren. Dit kan bijvoorbeeld als het proces voor participatie in hun ogen niet zorgvuldig is doorlopen. Een verschil van inzicht over de inhoud van plannen is geen grond voor geschil, mits de ontwikkelende partij goed heeft toegelicht waarom de voorstellen en ideeën van bijvoorbeeld de bewonersorganisaties niet overgenomen zijn. Dit op basis van het aangescherpte participatietraject wat met de bewonersorganisaties wordt gemaakt. Het is wel zaak dat de professionele partners tijdig medewerking verlenen aan de verzoeken van de bewonersorganisaties bij een geschil en binnen twee werkdagen reageren op hun berichten. Afhankelijk van de situatie of van het project maken de partners procesafspraken over de doorlooptijd van de escalatie.

Om deze wijze van escaleren te kunnen volgen, is voldoende reactietijd bij plannen cruciaal voor de bewonersorganisaties. Alleen dan is er voldoende tijd om bewoners van Overvecht te consulteren, een mening te vormen, terug te koppelen en in het geval van een geschil de treden van de escalatieladder te doorlopen. Op deze manier wordt voorkomen dat de bewonersorganisaties zich genoodzaakt voelen stappen van de escalatieladder over te slaan of direct in contact te treden met de raad.

4. Organisatie en communicatie

Organisatie

Bijeenkomst: om slagvaardig met elkaar te werken aan integrale wijkverbetering komen de partners tweemaal per jaar samen om de voortgang te bespreken en het Wijkakkoord waar nodig bij te stellen. Alle partners vaardigen minimaal één iemand af voor deze bijeenkomst. Dit kunnen er in overleg meer zijn.

Informeren: de partners houden elkaar proactief op de hoogte van ontwikkelingen. Een voorbeeld hiervan is dat de gemeente raadsbrieven met betrekking tot wijkverbetering en ruimtelijke ontwikkeling in Overvecht direct met de partners probeert te delen zodra deze openbaar zijn, of zelfs al eerder in vertrouwelijkheid als dat de samenwerking kan bespoedigen.

Ook onderling zoeken de partners de samenwerking op. Momenteel gebeurt dat op de volgende wijze:

- Een afvaardiging van de partijen uit de Werkplaats overlegt zo mogelijk iedere maand met het Bewonersplatform en Wijkplatform over initiatieven en ontwikkelingen in de wijk. Deze gesprekken vinden plaats op basis van vertrouwelijkheid en zijn vooral bedoeld om te kijken naar kansen, mogelijkheden en wensen van bewoners. Bewonersorganisaties kunnen hier ook zelf het initiatief voor nemen. De gemeente sluit waar nodig en mogelijk bij deze gesprekken aan. Nieuwe toetredende partijen zullen een soortgelijke afspraak maken met de betrokken bewonersorganisaties.
- De ruimtelijk regisseur Overvecht en gebiedscoördinator Overvecht van de gemeente schuiven aan bij bijeenkomsten van de Werkplaats (ca. vier keer per jaar). Daar wordt aan de hand van de projecten gekeken waar processen verbeterd kunnen worden.
- In het Regieoverleg Werkplaats overleggen de directies van de Werkplaats met de betrokken bestuurders van de gemeente over de voortgang van de projecten en stemmen doelstellingen en ambities af. Dit vindt tweemaal per jaar plaats.
- De gemeente, het Bewonersplatform en het Wijkplatform spreken elkaar maandelijks over andere relevante lopende projecten of nieuwe initiatieven.
- De partners zijn goed voor elkaar bereikbaar.

Daarnaast zijn er nog andere overleggen waarin de partners elkaar tegenkomen. Tijdens deze overleggen gaat het niet expliciet om het Wijkakkoord. Hier volgt een niet-limitatief overzicht met de bestaande overleggen en de daarin vertegenwoordigde partijen.

- **Wijkcoalitie Samen voor Overvecht**: deze coalitie bestaande uit de partners van Samen voor Overvecht en vertegenwoordigers van bewoners van Overvecht komt viermaal per jaar samen.
- **Bestuurlijk overleg gemeente Utrecht en woningcorporaties Bo-Ex, Portaal en Mitros**: viermaal per jaar.

- **Bestuurlijke Woondeal Utrecht tafel**: tweemaal per jaar komen het Rijk, provincie Utrecht, RWU-corporaties en de betrokken gemeenten (U16) op bestuurlijk niveau samen om de voortgang te bespreken, concrete casuïstiek door te nemen en prioritering aan te brengen voor de komende periode. Op ambtelijk niveau komen deze partijen frequenter bijeen. Afhankelijk van het vraagstuk kunnen ook andere partijen zoals andere departementen van het Rijk, waterschappen, corporaties, marktpartijen, kennisinstellingen of bewoners(organisaties) aanschuiven.
- **Overleg Regio Deal Vitale Wijken**: tweemaal per jaar komen het Rijk, provincie Utrecht en de betrokken gemeenten op bestuurlijk/ hoog-ambtelijk niveau samen om de voortgang en uitvoering te volgen. Op ambtelijk niveau komen deze partijen frequenter bijeen.
- **Kennisplatform Stadsakkoord Wonen**: eenmaal per jaar komende gemeente, provincie en andere partners van het Stadsakkoord samen om te evalueren en afspraken bij te stellen.

Toetreding tot het wijkakkoord

Nieuwe partijen zijn welkom om aan te sluiten als partner. Zij onderschrijven hiervoor de ambities, doelen en afspraken uit het Wijkakkoord en kunnen verbeteringen aanvoeren. Bij een nieuwe versie van het Wijkakkoord tekenen zij mee.

Na de ondertekening van de huidige versie van het Wijkakkoord, is het mogelijk dat partners andere partijen benaderen waarvan zij denken dat het waardevol is dat ze toetreden tot de samenwerking onder het Wijkakkoord. De intentie is dat alleen nieuwe partners tot het Wijkakkoord toetreden die meerwaarde toevoegen aan de samenwerking voor alle partners. Toetreding tot het Wijkakkoord gaat altijd in overleg met alle partners.

Uit het Wijkakkoord stappen

Iedere partij die zich aansluit als partner van het Wijkakkoord heeft de intentie om zich langjarig aan wijkverbetering in Overvecht te binden. Wijkverbetering vereist geduld; er zijn niet binnen een jaar resultaten zichtbaar. De partners hebben dan ook de intentie partner van dit Wijkakkoord te blijven in voor- en tegenspoed. Indien een partner uit dit Wijkakkoord wil stappen dan kan dat op elk moment met een opzegtermijn van 6 maanden, na alle partners van het Wijkakkoord te hebben voorzien van onderbouwing en hen te hebben geconsulteerd en geïnformeerd. De betreffende partij stelt alle partners van het Wijkakkoord hiervan op de hoogte.

Communicatie

De partners laten op verschillende schaalniveaus zien waar ze mee bezig zijn, wat ze al hebben gedaan en wat ze nog van plan zijn. Dit zijn zowel concrete plannen in de wijk als nieuwe beleidsontwikkelingen van de gemeente. De partners laten hierbij zien wat ze hebben bijgedragen aan wijkverbetering en wat er goed gaat, maar óók wat nog extra aandacht behoeft of nog niet loopt zoals ze zouden willen.

In alle communicatie staat centraal dat het uitlegbaar is aan bewoners wat de partners doen en wat er wordt bedoeld. Dit houdt in dat de partners voldoende context geven en ernaar streven dat alle communicatie is geschreven op taalniveau B1.

De partners stemmen de communicatie over het Wijkakkoord af met de communicatie vanuit de brede wijkaanpak Samen voor Overvecht. Een mogelijkheid is dat de communicatie over het Wijkakkoord ook wordt gepubliceerd op www.utrecht.nl en echtovervecht.nl, de websites waarop diverse communicatie over Samen voor Overvecht wordt gepubliceerd. Hiervoor zoeken de partners contact met het Wijkbureau Overvecht.

5. Monitoring en bijstelling

De partners stellen het Wijkakkoord Overvecht tweemaal per jaar bij op basis van de bijeenkomst die zij in het voor- en najaar hebben. Voor deze bijstelling kijken ze naar de samenwerking onder het Wijkakkoord, de voortgang van projecten en de bereikte resultaten wat betreft wijkverbetering. Alle partners dragen bij aan de evaluatie en bijstelling van het Wijkakkoord. De gemeente vervult tevens hiervoor een initiërende en faciliterende rol.

De resultaten wat betreft wijkverbetering monitoren de partners door de aspecten van de definitie van wijkverbetering te meten (zie kader). Dit zal enerzijds getoetst worden aan de doelen en ambities uit dit Wijkakkoord en anderzijds aan de indicatoren die de gemeente gebruikt sinds de evaluatie Krachtwijken Utrecht van Berenschot (2011) hanteert:

- Toename in gezondheid (indicator: % met matige of slechte gezondheid).
- Toename in geluk (indicatoren: % onvoldoende sociale contacten, % negatieve toekomstverwachting, % dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt).
- Toename in kansen die bewoners hebben op het gebied van onderwijs en werk (indicatoren: % basisschoolleerlingen met achterstandsscore, % leerlingen zonder diploma van school, % voortijdig schoolverlaters, % werkzoekenden, % uitkeringsontvangers < 66 jaar).
- Afname van sociale problematiek (indicatoren: % geweldsincidenten per 1.000 inwoners, % (vaak) ervaren jongerenoverlast, eventueel aangevuld met (indien gemeten) % bewoners met psychische problematiek en % huiselijk geweld).

Daarnaast bekijken we hoe we kunnen aansluiten en gebruik maken van de monitor Samen voor Overvecht. De indicatoren hangen uiteraard van meer zaken af dan alleen de activiteiten die in het kader van dit Wijkakkoord ontplooid worden. De partners werken de wijze van monitoring daarom nog nader uit, in aansluiting op de monitor Samen voor Overvecht. De partners van het Wijkakkoord Overvecht trekken samen op met de coalitie voor Samen voor Overvecht om de voortgang van wijkverbetering in Overvecht te monitoren.

6. Bronnenlijst

- Rijk, provincie Utrecht, gemeente Utrecht (2020) - Regio Deal Vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove.
- Rijk, provincie Utrecht, gemeente Utrecht (2019) - Woondeal Regio Utrecht.
- Gemeente Utrecht, marktpartijen en maatschappelijke organisaties (2019) - Stadsakkoord Wonen.
- Gemeente Utrecht (2021) – Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040, Utrecht dichtbij: de tien-minutenstad.
- Gemeente Utrecht (2021) - De Utrechtse participatieleidraad.
- Gemeente Utrecht (2021) - Utrechts selectiebeleid bij gronduitgifte.
- Gemeente Utrecht (2021) – Meerjaren Perspectief Ruimte.
- Gemeente Utrecht (2019) - Ambitiedocument Samen voor Overvecht.
- Gemeente Utrecht (2019) - Woonvisie Utrecht: Utrecht beter in balans.
- Gemeente Utrecht (2019) – Het Utrechts Planproces (UPP) voor complexe ruimtelijke projecten.
- Werkplaats Overvecht (2021) – Participatie en -communicatieleidraad.
- Berenschot (2011) – Evaluatie Krachtwijken Utrecht.

AT Osborne
JF Kennedylaan 100
3741 EH Baarn
www.atosborne.nl
035 543 4343

Opgesteld door Carla de Koning, Wim Gideonse en
Denise de Blok van AT Osborne

Omslagfoto door Peter Hulshof

Gemeente Utrecht
Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht
www.utrecht.nl
14 030

Contactpersoon: Dick Boeve

AT OSBORNE